

Dosarul nr. 2ra-247/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. V. Puica)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Clim, O. Cojocaru, S. Iorgov)

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Banca Comercială „Banca Socială”
Societate pe Acțiuni în proces de lichidare,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca
Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva lui Octavian Prisăcaru,
intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” în
procedură de faliment cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a
cheltuielilor de judecată,

și cererea lui Octavian Prisăcaru împotriva Băncii Comerciale „Banca Socială”
Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirilor,

împotriva deciziei din 4 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admis apelul declarat de Octavian Prisăcaru, casată hotărârea din 31 mai 2018 a
Judecătoria Chișinău, sediul Central și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii
depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni și a cererii lui
Octavian Prisăcaru,

c o n s t a t ă:

La 23 mai 2012, Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Octavian Prisăcaru, intervenient
accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” în procedură de
faliment cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la data de 25 mai 2005, Banca Comercială
„Banca Socială” Societate pe Acțiuni a încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată
„Octavir-Exim” contractul de credit nr. 13/2005, în baza căruia banca a acordat
ultimei un credit în sumă de 170 000 lei, cu termenul final de achitare 25 mai 2010
conform graficului și achitarea lunară a dobânzii. Creditul a fost solicitat pentru
procurarea unui tractor Belarusi MTZ-82 și motorină. Rambursarea creditului a fost

asigurată prin fidejusiunea lui Octavian Prisăcaru, în baza contractului de fidejusiune nr. 1 din 25 mai 2005; depunerea în gaj a mijlocului de transport cu procurarea ulterioară - tractorul Belarusi MTZ-82.1, anul 2003, șasiu nr.08092509, motor nr.573226, marca 3850, evaluat de părți în sumă de 100 000 de lei; roada anului 2005 – grâu de toamnă în cantitate de 100 tone în sumă de 100 000 de lei, semințe de floarea soarelui în cantitate de 30 tone/ 45 000 de lei.

Reclamanta a menționat că, prin ordonanța judecătorească nr. 2po-59/09 din 25 mai 2009 au fost admise creanțele privind încasarea în mod solidar, de la debitor și fidejutor în beneficiul băncii, a sumei creditului nerambursat în mărime de 79 000 de lei, dobânda calculată și neachitată în sumă de 6 198 de lei și a taxei de stat în mărime de 1 278 de lei, iar în total suma de 86 476 de lei. Însă, conform încheierii din 27 martie 2012 a Judecătoriei Râșcani, ordonanța menționată a fost anulată în urma contestării de către Octavian Prisăcaru. Din motivul neexecutării obligațiilor contractuale de către Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” calcularea dobânzii a continuat și suma datoriei s-a majorat.

A adăugat că, la data de 25 aprilie 2017, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost intentată procedura de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim”. În tabelul definitiv al creanțelor, a fost inclusă creanța persoanei juridice față de Bancă, cu statutul de creanță chirografară, în sumă de 245 775,72 de lei, dintre care: 75 000 de lei cu titlu de datorie la credit, 164 610 lei dobânda calculată și neachitată, 6 165,72 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. Încercările de a rezolva litigiul pe cale amiabilă au eșuat, iar pretențiile băncii au rămas fără răspuns.

În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza art. 511 530, 533, 572, 602, 1156, 1159, 1236 Cod civil, art. 143 alin.(8) din Lege insolabilității.

Pe parcursul examinării cauzei, Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni a modificat acțiunea civilă depusă, prin excluderea Societății cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” în procedură de faliment din calitatea de pârât, aceasta fiind indicată ca intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 2 aprilie 2013 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău a fost admisă acțiunea depusă de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni. S-a încasat de la Octavian Prisăcaru în folosul Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni suma de 75 000 de lei cu titlu de datorie, 49 595 de lei –dobândă la credit, 5 770 de lei – penalitate, 1 278 de lei cheltuielile de judecată prin achitarea taxei de stat la depunerea cererii de eliberare a ordonanței judecătorești și 3 949, 29 de lei – taxa de stat achitată la depunerea acțiunii date.

Prin decizia din 31 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost scutit integral Octavian Prisăcaru de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, a fost respinsă cererea de apel și s-a menținut hotărârea din 2 aprilie 2013 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 7 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Octavian Prisăcaru, s-a casat decizia din 31 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 2 aprilie 2013 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău și s-a trimis cauza la rejudecare la Judecătoria Botanică mun. Chișinău.

Prin cererea de chemare în judecată din data de 26 septembrie 2017, Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare și-a modificat cerințele, solicitând încasarea de la Prisăcaru Octavian a sumei de 239 610 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 6 165,72 de lei.

Prin cererea din 5 octombrie 2015, Octavian Prisăcaru a solicitat obligarea Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, vinovată de tergiversarea examinării cauzei în instanța de judecată, la plata în beneficiul său a despăgubirii în mărime de 130 524 de lei.

Prin hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni. S-a încasat de la Octavian Prisăcaru în beneficiul Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni suma de 75 000 de lei cu titlu de datorie, 164 610 lei dobândă, 6 165,72 de lei cheltuieli de judecată, iar în total suma de 245 775,72 de lei. S-a încasat de la Octavian Prisăcaru în beneficiul statului – 1 022,58 de lei cu titlu de taxă de stat. S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Octavian Prisăcaru privind încasarea despăgubirilor în legătură cu comportamentul părții reclamante.

Prin decizia din 4 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Octavian Prisăcaru, s-a casat hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea depusă de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni. A fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea lui Octavian Prisăcaru privind încasarea despăgubirilor în legătură cu comportamentul părții reclamante.

La data de 14 noiembrie 2019, Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare a declarat recurs împotriva deciziei din 4 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, nu este de acord cu decizia contestată, deoarece aceasta a fost emisă cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și a normelor de drept procedural, Instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a apreciat arbitrar probele, iar erorile date au dus la soluționarea greșită a cauzei și încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale recurentului.

A explicat că soluția instanței de apel este eronată, fără suport juridic, contrară normelor legale. Or, la caz, termenul pentru care a fost instituită fidejusiunea este expres determinat, și anume pct. 3.1. al contractului de fidejusiune prevede că, fidejusiunea încetează la data executării de către debitor a obligațiilor ce reies din contractul de credit.

A afirmat că în condițiile date este eronată poziția instanței de apel precum că în baza art. 1170 alin. (2), creditorul a fost îndreptățit să se adreseze în judecată doar până la 25 mai 2011. Or, acest termen este aplicabil conform articolului sus menționat doar în cazul când termenul, pentru care a fost înființată fidejusiunea, nu este determinat. Ceea ce la caz nu este aplicabil, deoarece părțile de comun acord au convenit asupra termenului contractului de fidejusiune.

Prin referința depusă la 10 februarie 2020 Octavian Prisăcaru a solicitat ca recursul declarat de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Complețul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 25 septembrie 2019 (f.d.61, Vol. III), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc.

Prin urmare, recursul din 14 noiembrie 2019 , este declarat în termen.

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 Cod de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a) și c) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din suportul probatoriu anexat la materialele cauzei se denotă cu certitudine că, la data de 25 mai 2005, Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în calitate de creditor și Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” în calitate de debitor au încheiat contractul de credit nr. 13/2005, prin care creditorul a transmis, iar debitorul a primit un credit în sumă de 170 000 de lei, cu termenul de rambursare – 25 mai 2010 (f.d.10-11, Vol. I).

Întru garantarea rambursării creditului acordat, în baza contractului de fidejusiune nr. 1 din 25 mai 2005 Octavian Prisăcaru s-a obligat să achite, în caz de neexecutare a contractului sus indicat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim”, în mod solidar cu debitorul, întreaga sumă ce reiese din contract (f.d.15, Vol. I).

La data de 21 mai 2009 Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în calitate de creditor, a depus în instanța de judecată cerere privind eliberarea ordonanței judecătorești împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” și lui Octavian Prisăcaru.

Prin ordonanța din 25 mai 2009 a Judecătoriei Râșcani a fost admisă cererea, s-a încasat în mod solidar de la Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” și Octavian Prisăcaru în beneficiul Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, datoria aferentă contractului de credit nr. 13/2005 din 25 mai 2005 în sumă de 85 198 de lei și taxa de stat în mărime de 1 278 de lei, iar în total suma de 86 476 de lei (f.d.5, Vol. I).

Însă, la 27 martie 2012, prin încheierea Judecătoriei Râșcani a fost anulată ordonanța din 25 mai 2009 a Judecătoriei Râșcani, fiindu-i explicat creditorului – Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni că pretenția poate fi înaintată debitorului în procedura de examinare a acțiunii civile (f.d.4, Vol. I).

Astfel, la 23 mai 2012, Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni a depus prezenta acțiune împotriva lui Octavian Prisăcaru, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” în procedură de faliment cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

La data de 5 octombrie 2015 Octavian Prisăcaru a depus cerere, prin care a solicitat obligarea Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, vinovată de tergiversarea examinării cauzei în instanța de judecată, la plata în beneficiul său a despăgubirii în mărime de 130 524 de lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță prin hotărârea din 31 mai 2018 a admis acțiunea depusă de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni. A încasat de la Octavian Prisăcaru în beneficiul Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni suma de 75 000 de lei cu titlu de datorie, 164 610 lei dobândă, 6 165,72 de lei cheltuieli de judecată, iar în total 245 775,72 de lei. A încasat de la Octavian Prisăcaru în beneficiul statului – 1 022,58 de lei cu titlu de taxă de stat. A respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Octavian Prisăcaru privind încasarea despăgubirilor în legătură cu comportamentul părții reclamante.

Instanța de apel prin decizia din 4 iunie 2019 a admis apelul declarat de Octavian Prisăcaru, a casat hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a emis o nouă hotărâre prin care a respins ca fiind neîntemeiată și tardivă acțiunea depusă de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni. Totodată, a respins ca fiind neîntemeiată și cererea lui Octavian Prisăcaru privind încasarea despăgubirilor în legătură cu comportamentul părții reclamante.

În consolidarea soluției sale instanța ierarhic inferioară a reținut prevederile art. 1170 alin. (2) Cod civil, conform căruia în cazul în care termenul nu este determinat, fidejusiunea încetează dacă creditorul, în decursul unui an de la scadența obligației garantate, nu a intentat nici o acțiune contra fidejursorului.

Drept urmare, instanța de apel a conchis că Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni a înaintat o acțiune împotriva fidejursorului la data de 23 mai 2012, adică după doi ani de la expirarea termenului obligației garantate. Iar, fidejusiunea în cazul de față a încetat la data de 25 mai 2011, astfel banca nefiind în drept de a solicita încasarea de la Octavian Prisăcaru a sumei creditului acordat Societății Comerciale „Octavir-Exim” Societate cu Răspundere Limitată.

Verificând legalitatea deciziei contestate cu recurs, Colegiul constată că instanța de apel la adoptarea deciziei a interpretat eronat legea și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat, pronunțându-se asupra aspectelor importante, având la bază cadrul legal aplicabil în speță, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii înaintate de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni.

În favoarea acestei concluzii se menționează următoarele.

În temeiul art. 1170 alin. (1),(2) Cod civil (în vigoare la momentul înaintării acțiunii), fidejusiunea încetează odată cu expirarea termenului pentru care a fost prestată. În cazul în care termenul nu este determinat, fidejusiunea încetează dacă

creditorul, în decursul unui an de la scadența obligației garantate, nu a intentat nici o acțiune contra fidejursorului.

După cum rezultă din norma sus citată, prevederile invocate, și anume alin. (2) a art. 1170 Cod civil (în vigoare la momentul înaintării acțiunii) intervin în cazul în care termenul contractului de fidejusiune nu există determinat în conținutul contractului de fidejusiune.

În speță, din conținutul pct. 3.1 al contractului de fidejusiune nr. 1 din 25 mai 2005 se denotă că fidejusiunea apare la data semnării prezentului contract de către părți și încetează la data executării de către debitor a obligațiilor sale ce reies din contractul de credit.

În conformitate cu dispozițiile art. 260 Cod civil (în vigoare la momentul înaintării acțiunii), termenul se instituie prin indicare a unei date calendaristice, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și sigur că se va produce.

Având în vedere cele invocate mai sus, Colegiul judiciar notează că la caz termenul contractului de fidejusiune este determinat de executarea de către debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” a obligațiilor asumate conform contractului de credit nr. 13/2005 din 25 mai 2005, fapt ce exclude aplicabilitatea prevederilor alin. (2) art. 1170 Cod civil (în vigoare la momentul înaintării acțiunii).

În condițiile create Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare s-a conformat întocmai prevederilor legale și a înaintat acțiunea în termenul prevăzut de lege,

Or, respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă în circumstanțele relevate afectează grav dreptul recurentului la un proces echitabil.

Prin urmare, instanța de apel eronat a respins ca fiind tardivă acțiunea depusă de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni.

Totodată, se reține că instanța de apel greșit a ajuns asupra concluziei privind netemeinicia acțiunii.

Or, în sensul art. 533 Cod civil (în vigoare la momentul înaintării acțiunii), creditorul poate pretinde executarea obligației, la latitudinea sa, de la oricare din debitori, în parte sau în întregime. Până la executarea întregii prestații, rămân obligați toți debitorii.

La capitolul dat, instanța de fond a notat că întrucât debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” nu și-a onorat obligațiile asumate conform contractului de credit nr. 13/2005 din 25 mai 2005, fidejursorul Octavian Prisăcaru poartă răspundere solidară față de creditorul Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, în temeiul contractului de fidejusiune, prin restituirea, în mod solidar, a întregului împrumut/datorii.

Aici, urmează a se menționa dispozițiile art. 1156 Cod civil (în vigoare la momentul înaintării acțiunii), conform căruia în cazul neexecutării obligației principale, fidejursorul și debitorul sunt obligați solidar în fața creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel. Părțile pot conveni ca fidejursorul să fie obligat să plătească datoria numai după urmărirea debitorului. În acest caz, fidejursorul trebuie să indice bunurile debitorului și să avanseze cheltuielile pentru urmărirea acestor bunuri.

Deci, la segmentul dat prima instanță just a menționat că în contractul de fidejusiune părțile nu au convenit ca fidejursorul să plătească datoria numai după urmărirea debitorului.

În continuare, din materialele cauzei se denotă că Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare și-a onorat întru-totul obligațiile asumate prin contractul de credit, însă la rândul său, Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim”, după achitarea parțială a creditului, a încetat să-l mai achite, acumulând astfel restanțe.

Subsidiar, instanța de recurs notează că prin încheierea din 3 august 2017 a Curții de Apel Bălți și tabelul definitiv consolidat al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, a fost inclusă Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, în calitate de creditor chirografar al Societății cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim”, cu suma totală de 245 775 de lei (f.d.155-157, Vol. II).

În conformitate cu art. 143 alin. (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, consemnarea judecătoarei în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garanți.

Cu toate acestea însă se precizează că odată ce nu a fost achitată datoria, Octavian Prisăcaru nu este exonerat de obligațiile asumate prin contract, or, în temeiul art. 46 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul căruia, pentru aceeași prestație, îi sunt datori debitori solidari poate cere oricărui dintre ei achitarea întregii sume pe care acesta o datorează la momentul intentării procesului de insolvență.

Prin urmare, raportând la caz cadrul legislativ enunțat și ținând cont că Octavian Prisăcaru, prin semnarea contractului de fidejusiune nr. 1 din 25 mai 2005, și-a asumat obligația de a răspunde, solidar, în fața Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, pentru neexecutarea de către debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” a obligației contractului de credit, de rând cu debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim”, instanța de fond corect a concluzionat că urmează să fie încasată de la fidejursorul Octavian Prisăcaru datoria la creditul neachitat în sumă de 75 000 de lei.

Totodată, instanța de recurs apreciază critic argumentul pârâtului/intimatului precum că la caz Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare nu este reclamantul corespunzător, deoarece conform certificatului nr. 1810/817 din 15 martie 2016 creditul în sumă de 170 000 de lei în perioada 30 septembrie 2005 – 28 octombrie 2005 a fost refinanțat din resursele proiectului RISP.

Or, Colegiul judiciar relevă că refinanțarea creditului din alte surse materializează raporturi juridice între bancă și reprezentantul proiectului RISP, relații ce nu afectează relațiile dintre bancă și Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim”, Octavian Prisăcaru, fapt ce rezultă și din clauzele contractuale.

De asemenea, nu poate fi reținută nici alegația intimatului precum că banca a înstrăinat tractorul de model Belarus MTZ 82 deținut în gaj, iar banii au fost direcționați la stingerea datoriei.

Deoarece, în acest sens intimatul careva acte la materialele cauzei nu a anexat/prezentat.

Deși, în temeiul art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Cât privește dobânda solicitată de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, în cuantum de 164 610 lei, instanța de recurs reține că conform pct. 2.4 din contractul de credit nr. 13/2005 din 25 mai 2005, pentru utilizarea creditului debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim”, lunar, urma să achite dobânzile potrivit ratei flotante în mărime de 22 % anual, iar ulterior după refinanțarea din sursele RISP aceasta se va micșora până la 18,3 %. Dobânzile se calculează până la achitarea integrală a creditului.

Întrucât, la semnarea contractului de credit, și a contractului de fidejusiune, debitorii s-au obligat față de bancă și la restituirea dobânzii conform pct. 2.4 a contractului de credit, instanța de fond întemeiat a stabilit că suma menționată mai sus necesită a fi încasată de la fidejutor în beneficiul băncii.

Ce ține de solicitarea lui Octavian Prisăcaru, înaintată prin prisma art. 61 Cod de procedură, de a obliga Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare la repararea prejudiciului material, cauzat în legătură cu acțiunile abuzive ale acesteia, nerespectarea procedurii necontencioase, încălcarea intenționată a competenței teritoriale, amânarea neîntemeiată a ședințelor de judecată, depunerea cererilor de concretizare, prima instanță just a respins-o ca neîntemeiată.

În sensul dat, se menționează dispozițiile art. 61 Cod de procedură civilă, care prevăd că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. În caz de folosire cu rea credință a drepturilor procedurale instanța de judecată, la cererea părții interesate, obligă partea vinovată să repare prejudiciul cauzat.

În speță, însă se constată că suma solicitată în cuantum de 130 524 de lei nu se încadrează la titlul – repararea prejudiciului cauzat, or, Octavian Prisăcaru nu a dovedit prejudiciul real suportat în legătură cu folosirea cu rea credință de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare a drepturilor sale procedurale.

În acest context, instanța de recurs reține ca fiind greșită și contrară prevederilor normelor de drept material enunțate, concluzia instanței de apel de casare a hotărârii primei instanțe și emitere a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, fiind întemeiată critica recurentului Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, în sensul că instanța de apel și-a fundamentat concluzia doar pe argumentele intimatului/pârâtului și pe aplicarea eronată a normelor de drept material.

Cât privește compensarea cheltuielilor de judecată se menționează că instanța de fond corect a reținut prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform căruia instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Se accentuează că în speță, reclamantul a achitat cu titlu de taxă de stat suma de 6 165, 72 de lei, conform ordinelor de plată nr. 101 din 11 mai 2012 (f.d.3, Vol. I), nr. 101 din 21 octombrie 2014 (f.d.196, Vol. I), nr. 106 din 3 iunie 2015 (f.d.233, Vol. I).

În atare circumstanțe, instanța de fond întemeiat a dispus încasarea din contul pârâtului Octavian Prisăcaru în beneficiul Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare.

Subsecvent, se precizează că reclamantul în temeiul art. 4 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992 a fost scutit de partea taxei de stat neachitată.

Totuși, aplicând dispozițiile art. 86 Cod de procedură civilă în coroborare cu art. 3 din Legea taxei de stat, instanța de recurs conchide a fi întemeiată concluzia primei instanțe privind încasarea taxei de stat pentru care reclamantul a fost scutit din contul lui Octavian Prisăcaru în beneficiul Statului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost constatate de instanțele ierarhic inferioare, însă normele de drept material au fost aplicate eronat de către instanța de apel și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, de a casa integral decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare.

Se casează decizia din 4 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva lui Octavian Prisăcaru, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Octavir-Exim” în procedură de faliment cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și cererea lui Octavian Prisăcaru împotriva Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirilor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Mariana Pitic

Nicolae Craiu